

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(250)

17. posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
w dniu 14 maja 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii o zmianie Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisanej w Wiedniu dnia 13 stycznia 2004 r., podpisanego w Warszawie dnia 4 lutego 2008 r. (druk senacki nr 140, druki sejmowe nr 375, 424).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Leon Kieres)

Przewodniczący Leon Kieres:

Otwieram kolejne, siedemnaste posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Witam panią przewodniczącą, panów senatorów, pracowników sekretariatu naszej komisji, Witam zaproszonych gości, pana Janusza Łackiego – zastępcę dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz pana Cezarego Krysiaka – dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów.

W dzisiejszym porządku obrad mamy jeden punkt: rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii o zmianie Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisanej w Wiedniu dnia 13 stycznia 2004 r., podpisanego w Warszawie dnia 4 lutego 2008 r. Druki sejmowe nr 375 i 424, druk senacki nr 140.

Bardzo proszę pana dyrektora Łackiego o przedstawienie problemu.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Janusz Łacki:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Pani Przewodnicząca! Szanowni Państwo!

Protokół między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii dotyczy zmiany umowy między tymi dwoma państwami w sprawie unikania podwójnego opodatkowania. Umowa została podpisana w Wiedniu 13 stycznia 2004 r., a protokół, który właśnie jest przedmiotem ratyfikacji, podpisano w Warszawie 4 lutego 2008 r. Protokół dotyczy jednej, ale bardzo istotnej zmiany, mianowicie zmienia metodę obliczania podatku, określoną w tej umowie: z umowy, nazwanej proporcjonalnym zaliczeniem, przechodzimy na metodę nazywaną wyłączeniem z progresją.

Myślę, że pan dyrektor z Ministerstwa Finansów szczegółowo przedstawi, na czym polegają obie metody. Ja mogę tylko powiedzieć, że nowa metoda umożliwi płaconie niższych podatków przez obywateli polskich zatrudnionych w Austrii. To jest niebagatelna liczba osób, około piętnastu tysięcy, z tym że niższe podatki przełożą się również na niższe dochody budżetu państwa. Spadek tych dochodów jest szacowany na około 5 milionów zł rocznie.

Podobna zmiana, podobny protokół był też podpisany z Wielką Brytanią kilka lat temu i planowane są kolejne protokoły z innymi państwami europejskimi, należącymi do Unii Europejskiej. Chodzi tutaj o Belgię, Holandię, Islandię, Finlandię i Danię.

Protokół nie powoduje konieczności dokonania zmian w ustawodawstwie wewnętrznym, jednak – ponieważ dotyczy spraw regulowanych w ustawie – zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt. 5 konstytucji podlega ratyfikacji z uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, czyli podlega temu samemu trybowi, co umowa, którą zmienia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dobrze, bardzo dziękuję.

Bardzo proszę pana dyrektora Cezarego Krysiaka.

**Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów
Cezary Krysiak:**

Dziękuję serdecznie.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Może kilka słów merytorycznego wyjaśnienia. Zmiana umowy z Austrią o unikaniu podwójnego opodatkowania wpisuje się w politykę ujednoczenia metod unikania podwójnego opodatkowania w umowach z państwami Unii Europejskiej. Na pewno wszystkim państwu jest znany casus Wielkiej Brytanii, kiedy to odbyła się bardzo burzliwa publiczna debata na temat tak zwanego podwójnego opodatkowania, co notabene doprowadziło do tego, że zarówno poprzedni rząd, jak i obecny w swojej polityce ma założenie ujednoczenia tych metod w taki sposób, aby były równe prawa dla każdego podatnika, niezależnie od tego, w jakim państwie Unii Europejskiej uzyskuje dochód.

Większość umów o unikaniu podwójnego opodatkowania z państwami Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego przewiduje metodę wyłączenia z progresją, którą dzisiaj chcemy tym protokołem wprowadzić w przypadku Austrii. Polega ona na tym, że dochód zagraniczny, uzyskany przez podatnika, jest w Polsce zwolniony z opodatkowania, jest on brany pod uwagę jedynie w sytuacji obliczenia stawki podatku dla opodatkowania dochodu uzyskanego w Polsce. Ten dochód zagraniczny ma takie tylko przełożenie, że jeżeli podatnik uzyskuje dochód w Polsce, to jest on opodatkowany według stawki właściwej dla całości dochodu. Oznacza to, że jeżeli podatnik uzyskuje na przykład dochody wyłącznie za granicą, w Polsce nie musi się w ogóle rozliczać z tego dochodu, nie płaci od tego dochodu podatku.

W przypadku kilku państw wymienionych przez pana dyrektora Łąckiego cały czas w umowach stosuje się metodę zaliczania proporcjonalnego. Ta metoda również zapobiega podwójnemu opodatkowaniu, ale w większości przypadków jest mniej korzystna dla podatnika. Polega ona na tym, że łączy się w Polsce wszystkie przychody i polskie, i zagraniczne, oblicza się podatek do zapłacenia w Polsce według polskich przepisów, następnie podatnik ma prawo odliczyć sobie podatek zapłacony za granicą. Efekt jest taki, że podatnik nie jest obciążony podwójnym podatkiem, gdyż Polska zezwala na tę rekompensatę w postaci odliczenia podatku zapłaconego za granicą, ale problem pojawia się w przypadku różnic w ciężarze opodatkowania między Polską a na przykład Wielką Brytanią, to jest najbardziej znany casus. Jeśli dochód na tym samym poziomie jest za granicą dużo niżej opodatkowany niż w Polsce, wtedy nastę-

puje konieczność dopłaty w Polsce znacznej kwoty podatku, ponieważ zostanie odliczona niewielka kwota, prawda? W związku z tym sytuacja takich podatników na pewno jest mniej komfortowa od podatników, którzy pracują czy uzyskują dochód w kraju, gdzie jest metoda wyłączenia z progresją.

Mniej więcej tego typu rozważania stały za podjęciem decyzji, żeby te umowy sukcesywnie zmieniać. Oczywiście tempo zmiany tych umów jest uzależnione nie tylko od nas, ale także od naszych partnerów i raz jest prościej, raz jest trudniej, czasem to trwa troszeczkę dłużej, czasem, jak w przypadku Austrii, jest to proces dość szybki.

Wydaje mi się, że wyjaśnienia na temat tego, na czym polegają te metody i jakie są powody tych zmian na tę chwilę są wystarczające. Jeżeli państwo miałoby jakieś pytania, bardzo chętnie na nie odpowiem. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję obydwu panom dyrektorom za bardzo kompetentne i wyczerpujące wyjaśnienie istoty problemu.

Pana Adama Niemczewskiego, zastępcę dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu, poproszę o opinię.

Zastępca Dyrektora Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu

Adam Niemczewski:

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, nie mam uwag do ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Leon Kieres:

Otwieram dyskusję.

Bardzo proszę, pan senator Rachoń.

Senator Janusz Rachoń:

Chciałbym zwrócić uwagę, że bardzo nam zależy na tak zwanej mobilności kadry naukowej, a także studentów. W związku z powyższym coraz więcej pracowników nauki wyjeżdża na krótkoterminowe staże, część roku pracuje na przykład w Wiedniu czy w innym kraju, część roku w macierzystej uczelni.

Rozumiem, że w związku z powyższym to unikanie podwójnego opodatkowania polega na tym, że dochody za granicą, gdzie – na przykład w Austrii – został zapłacony podatek, dolicza się jednak do dochodu w kraju i wtedy podatnik od tych dochodów w kraju płaci najczęściej 40%. Pan uważa, że to jest rozsądne? Jakie jest uzasadnienie takiego stanu rzeczy?

Przewodniczący Leon Kieres:

To może pan dyrektor Krysiak, bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów

Cezary Krysiak:

Szanowny Panie Senatorze, przede wszystkim od dochodów zagranicznych podatku się nie płaci, o tym trzeba pamiętać.

(Głos z sali: Ja zapłaciłem podatek.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Metody unikania podwójnego opodatkowania, a raczej modele tych metod, określone są w konwencji modelowej OECD. Właśnie tam są wskazane te dwie metody: albo metoda zaliczenia proporcjonalnego lub zaliczenia zwykłego, bo tak dokładnie się ona nazywa, lub też metoda wyłączenia z progresją.

Tak naprawdę wszystkie państwa na świecie traktują jako standard międzynarodowy jedną z tych dwóch metod, nie tylko państwa członkowskie OECD, ale również państwa, które nie są członkami tej organizacji międzynarodowej. Tak naprawdę my również korzystamy z jednego z tych dwóch rozwiązań.

To jest klasyczne rozwiązanie na świecie. Jeżeli któreś państwo stosuje metodę wyłączenia z progresją, to opiera się na modelu OECD. Chciałbym tylko zwrócić uwagę, że nie można mówić o zbyt nadmiernym opodatkowaniu w Polsce jakichkolwiek dochodów tego typu. Nie chcę wchodzić w dyskusję na temat ciężaru podatkowego w Polsce w ogóle i stawek podatkowych.

Widzę zdziwienie na twarzy pana senatora, nie, nie chcę wchodzić w tę dyskusję. Wszyscy obywatele, którzy mają stałe miejsce zamieszkania w Polsce, są naszymi podatnikami, mają nieograniczony obowiązek podatkowy, czyli mają obowiązek zapłacić podatek od wszystkich dochodów uzyskanych za granicą i w Polsce, od wszystkich dochodów, niezależnie od tego, gdzie zostały one uzyskane, oczywiście jeżeli ktoś ma tutaj stałe miejsce zamieszkania, jest naszym rezydentem dla celów podatkowych.

Unikanie podwójnego opodatkowania polega na tym, że jeżeli polski rezydent, który w innym kraju oczywiście nie jest rezydentem, uzyskuje tam dochód, to państwo, w którym on ten dochód uzyskuje, nakłada na niego ograniczony obowiązek podatkowy, polegający na tym, że opodatkowany może być dochód, który został uzyskany na terytorium tego państwa. Dochodzi do kolizji. Oba państwa mają prawo do opodatkowania tego samego dochodu.

Metody zmierzają więc do tego, żeby to obciążenie było pojedyncze, ale według przepisów podatkowych i według wysokości obciążenia w państwie, w którym ten podatnik ma miejsce zamieszkania, którego państwa jest rezydentem. W przeciwnym razie podatnicy, którzy nie uzyskują dochodów za granicą, mogliby powiedzieć, że są opodatkowani dyskryminacyjnie. Nie mają tego typu instrumentów, prawda? Płacą podatek według danych stawek podatkowych, w związku z czym w momencie, kiedy istnieje progresja, tego typu mechanizm w naszym przekonaniu jest uczciwy. Pomijając, że to nie jest nasz pomysł autorski, tylko OECD.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest to więc standard międzynarodowy, chociaż pragnę jeszcze zwrócić uwagę, że w przyszłym roku skala podatkowa zostanie znacznie spłaszczona, w związku z czym ta progresja staje się coraz mniej ważna. Jeżeli rząd będzie pracował, a będzie pracował nad podatkiem liniowym i ten podatek zostanie w przyszłości wprowadzony, progresja przestanie mieć jakiegokolwiek znaczenie, dlatego w takiej sytuacji będzie to proste wyłączenie, ale jak mówię, w naszej polityce, w naszych założeniach stosujemy powszechnie przyjęty standard międzynarodowy i staramy się od tego nie odchodzić.

Przewodniczący Leon Kieres:

Jeszcze uzupełniające pytanie pana senatora Rachonia, potem senator Grubski i pani senator Arciszewska-Mielewczyk.

Senator Janusz Rachoń:

Pierwsza uwaga, uzupełniająca pytanie, bo już nie pamiętam, jak to jest zgodnie z naszą literą prawa: sto osiemdziesiąt trzy dni pobytu w kraju, to jest rezydent, czy to nie jest tak?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów Cezary Krysiak: Czy mogę odpowiedzieć?)

Przewodniczący Leon Kieres:

Tak, proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów
Cezary Krysiak:**

To nie jest takie proste, bo to nie jest kwestia wyłącznie stu osiemdziesięciu trzech dni. Rezydentem jest osoba, na którą jest nałożony nieograniczony obowiązek podatkowy. Państwa stosują w wewnętrznych przepisach postanowienia, w jaki sposób ten obowiązek podatkowy nakładają. Obecnie w Polsce jest to stałe miejsce zamieszkania, które może się przejawiać w dwóch elementach: albo jest to centrum interesów życiowych w Polsce...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak. Tu jest ściślejsze powiązania ekonomiczne i osobiste z krajem, czyli tutaj bada się sytuację faktyczną podatnika, czy on tu mieszka, czy tutaj uzyskuje jakieś dochody, czy tu mieszka jego rodzina, nie wiem, czy korzysta z bezpłatnej opieki zdrowotnej, korzysta z bezpłatnych przedszkoli dla dzieci. Podatnik, który korzysta z tego typu ochrony państwa i który tutaj mieszka...

(Głos z sali: Nie ma bezpłatnych przedszkoli.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

No, ale te publiczne, powiedzmy, są tańsze od tych prywatnych. Tak że...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Leon Kieres:

Dyskutujemy na temat ustawy, nie wchodzimy, proszę, w detale dotyczące opieki społecznej.

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów
Cezary Krysiak:**

Drugim elementem, drugą przesłanką jest właśnie pobyt przez sto osiemdziesiąt trzy dni. Każdy, kto przebywa dłużej niż sto osiemdziesiąt trzy dni, również jest traktowany jako nasz rezydent. Może dojść do takiej sytuacji, że dwa państwa potraktują według przepisów wewnętrznych daną osobę jako rezydenta, wtedy jest znowu problem. Ta umowa, jak każda inna, o unikaniu podwójnego opodatkowania, przy kolizji

rezydencji podatkowej, przy podwójnej rezydencji podatkowej, również rozstrzyga, którego kraju dana osoba powinna być rezydentem i przewiduje szereg reguł kolizyjnych, które należy zastosować.

Senator Janusz Rachoń:

Oświadczenie moje zmierza do tego, że jest to niezmiennie skomplikowany system i tak zwany element...

(Głos z sali: Korupcjogenny.)

Nawet nie chodzi o korupcję, tylko element tak zwanej sprawiedliwości społecznej jest wątpliwy, bo właśnie ta interpretacja, czy jest to unikanie, czy nie, bo ten element w tej progresji w ogóle nie zakłada kosztów utrzymania tam. W związku z powyższym, jeżeli pracownik nauki tam żyje i musi tam wynajmować mieszkanie itd., to koszty utrzymania są nieporównywalne. Wraca do kraju, tam zapłacił podatek i tutaj go obciążamy stawką 40%, bo najczęściej tak jest. Ale nie chcę już o tym dyskutować to tylko moje oświadczenie do protokołu. Dziękuję.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dobrze. Pan senator Grubski.

Senator Maciej Grubski:

Myślę, że pan dyrektor powinien rozpocząć od przyszłego roku, od spłaszczenia, bo tak naprawdę chyba najbardziej niekorzystnym okresem podatkowym będzie rozliczenie tego roku. Wczytując się w pytanie pana profesora, założenie było takie: jedenaście miesięcy wykonywania działalności naukowej na terenie kraju, dojście do pewnego progresu, jeżeli chodzi o kwalifikowanie dochodu do następnego poziomu podatkowego, wyjazd za granicę, zsumowanie dochodu i tak naprawdę przekroczenie i niekorzystne działanie. Czyli ten rok będzie rokiem przejściowym, przy spłaszczeniu później, a wtedy sytuacja ulegnie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przy liniowym nie ma problemu. Czy o to chodzi?

Przewodniczący Leon Kieres:

Pan dyrektor, proszę.

**Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów
Cezary Krysiak:**

Można w ten sposób do tego podejść. Broniłbym natomiast cały czas tezy, że już sama konstrukcja metody wyłączenia z progresją jest w jakiś sposób uczciwa z punktu widzenia podatników, którzy tutaj pracują. Proszę zwrócić uwagę, że jednak 40% płacimy od nadwyżki ponad jakąś tam kwotę, prawda? Nie od całości dochodu. w związku z czym podatnik ten dochód ma zwolniony w Polsce w ogóle z opodatkowania. Płaci nie od tego dochodu...

(Głos z sali: Rozumowanie Ministerstwa Finansów.)

Dobrze. W każdym razie chciałbym zwrócić uwagę jeszcze na jedno, jeśli chodzi o temat, który wskazał pan senator, o koszty utrzymania, koszty życia w kraju. Tutaj instrumentem, który przewidująco łagodzi, daje pewną rekompensatę tego typu problemu, jest art. 21 ust. 1 pkt 20 w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, który pozwala dodatkowo, oprócz standardowych kosztów uzyskania przychodu, na odliczenie przez podatnika wysokość 1/3 diety za każdy dzień pobytu podatnika za granicą w trakcie, kiedy uzyskiwał ten dochód, tak że nawet przy tej progresji, kiedy dochód zagraniczny będzie brany do progresji, podatnik może to dodatkowo sobie odliczyć. Tak więc ten wpływ na tę progresję jest naprawdę zminimalizowany.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W zależności od kraju ta dieta jest w dolarach, w euro.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Leon Kieres:

Może w przyszłości zorganizujemy seminarium z udziałem przedstawicieli obu ministerstw i wtedy omówimy, jak jest w regulacjach w prawie międzynarodowym.

Pani przewodnicząca Arciszewska-Mielewczyk.

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Droży Państwo...

(Brak nagrania)

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk:

...za granicą. Oczywiście przede wszystkim to nie czas ani miejsce na taką debatę, miejscem właściwym jest spotkanie komisji finansów z ministrem finansów, dlatego że to dotyczy w ogóle zasad funkcjonowania różnych grup zawodowych Polaków za granicą. Ja tutaj tylko napomknę o marynarzach. Marynarze od czasu transformacji nie zasilali urzędów pracy, zostawili ich państwo samym sobie, a myślenie Ministerstwa Finansów o krezusach marynarzach i o tym, że oni nie płacą podatków, bo ich nie chcą płacić, jest błędne i martwi mnie to, że nawet młode pokolenie przychodzące do Ministerstwa Finansów jest, przepraszam za słowo, bałamucone starymi poglądami i takimi opiniami, które się wygłasza na temat podwójnego opodatkowania, tej sprawiedliwości, która w Polsce panuje po powrocie do domu.

Ministerstwo Finansów to jedno, ładnie brzmiąca umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania to drugie, a rzeczywistość urzędów skarbowych i nadzoru skarbowego to trzecie. Nie stosują państwo tych zasad, opodatkowują marynarzy dwa razy i nie tylko marynarzy, patrzą na to państwo jednostronnie, a mianowicie, że to jest uszczerbek dla Skarbu Państwa. Nie jest to uszczerbek, bo akurat przy poszczególnych grupach...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie szkodzi, niech pan profesor tak mnie nie traktuje, bo to jest bardzo niegrzeczne.

Chciałabym nawiązać do dyskusji, bo pan senator Rachoń mówił o naukowcach, a ja powiem o marynarzach, ponieważ i tak ten temat jest dla nas bardzo ważny. Pro-

blem wiąże się właśnie z określeniem rezydenta, obywatelstwa, pobytu tymczasowego itd. Podstawowy problem – państwo nie uwzględniają, w jakiej rzeczywistości funkcjonują grupy zawodowe, bo dobrze państwo wiedzą, że niektórych dokumentów oni nie są w stanie uzyskać, na przykład, jeżeli chodzi o umowę duńską i o uzyskanie po tym retroaktywności czy też umowę o podwójnym opodatkowaniu. Dlatego mam pytanie: co państwo zamierzają zmienić w tej umowie?

Nie uznawali państwo informacji, że marynarze płacili podatek, a to, że w dokumentach była stawka zerowa, świadczyło o tym, że firmy duńskie zostawiają ten podatek u siebie, w firmach. To nie marynarz nie płacił podatków, tylko ten pieniądź zostawał za granicą. A po donosach na polskich marynarzy zaczęli państwo dawać marynarzom domiar, wykończyli masę ludzi, niektórzy z nich nie żyją, bo dostali takie domiary, że się nie mogli po prostu z tego pozbierać.

Muszą państwo jeszcze raz rozpatrzyć pewien aspekt. Ta umowa musi uwzględniać myślenie ministra finansów w ten sposób, że ludzie, którzy tu przyjeżdżają, przywożą pieniądze, oni tu się szkolą, żyją, ubezpieczają, uczą się ich dzieci i to jest akurat łatwe do obliczenia, tylko to było niewygodne, że pewne grupy zawodowe pokrywają w pełni szkolnictwo w danej dziedzinie i życie, a państwo nic nie traci, wręcz zyskuje, bo te wszystkie pieniądze tu są przywożone. Takie myślenie Ministerstwa Finansów, że będziemy dyskutować tylko o pewnych zdawkowych informacjach, tak to przyjmijmy, a reszta nas nie interesuje, jakoś to będzie, jest błędne, Panie Profesorze. Ta uwaga była bardzo niegrzeczna, bo to również dotyczy naukowców, profesorów i innych grup zawodowych. Wydaje mi się, że stąd powinna płynąć też sugestia, żeby na poważnie porozmawiać w komisji finansów. To jest mój postulat.

Ale oczywiście, jeżeli chodzi o tę umowę, to te umowy trzeba ratyfikować, tu nie ma wątpliwości, tylko państwo powinni być przekąźnikiem do Ministerstwa Finansów, żeby zmienić wewnętrzne przepisy dotyczące rozliczenia polskich podatników, przy zastosowaniu również tej umowy i połączeniu z przepisami wewnętrznymi. Dziękuję.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję.

Czy pan dyrektor chciałby zabrać głos? Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów

Cezary Krysiak:

Pozwolę sobie krótko odnieść się do wypowiedzi pani senator. Przede wszystkim rozumiem, że pani senator zadała pytanie o Danię, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk:

Mówiąc o zamierzeniach w przyszłości, wymienił pan Danię. Umowa jest, jest też jeszcze retroaktywność w tej umowie, kiedy państwo dopuszczali do tego, że były przedawnienia spraw i z tej retroaktywności o mały włos nie skorzystałoby iluś marynarzy. Krótko więc, jakie będą zmiany w przyszłości, bo my tu mamy przegłosować, a widzę, że senatorowie się bardzo spieszą, nie chcę więc tego przedłużać, bo są komisje, tylko krótko: o co chodzi w umowie duńskiej?

**Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów
Cezary Krysiak:**

W umowie z Danią oczywiście będziemy zmieniać metodę zaliczenia na metodę wyłączenia z progresją. Natomiast pragnę się odnieść do problemu marynarzy, bo on rzeczywiście powstał na podstawie umowy duńskiej, chociaż głównym sprawcą tego problemu, w moim przekonaniu, był raczej fiskus duński nie polski, gdyż to tam pewne zasady podatkowe były tak skonstruowane, że marynarz uzyskiwał i wiedział w zasadzie wyłącznie o kwocie netto, którą uzyskuje z dochodu. Proszę zwrócić uwagę...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W związku z tym nasze urzędy tak naprawdę nie wiedziały, czy marynarz zapłacił podatek, czy nie. Taki był problem. W każdym razie umowa z Danią została wtedy zmieniona, zresztą nie bez udziału pani senator, wtedy jeszcze pani poseł i w tej chwili w obecnej umowie z Danią, tak jak zresztą w wielu innych umowach, ponieważ jest to również standardowy przepis OECD, istnieje zapis, że dochody marynarzy uzyskiwane z pracy, między innymi na statkach morskich, są opodatkowane wyłącznie w kraju armatora. Wyłącznie. W związku z czym, jeżeli marynarz pracuje u duńskiego armatora, w Polsce ten dochód w ogóle nie jest opodatkowany.

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk:

Ale, proszę pana, ja mówię o tym, że jest niezrozumienie, bo armator czarterujący musi być armatorem, tam są różne pojęcia, do których państwo nie chcą się odnieść.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Leon Kieres:

Dobrze. Panią senator zachęcam do zabrania głosu w dyskusji plenarnej. W tej chwili chce zadać pytanie pan senator Czelej.

Senator Grzegorz Czelej:

Tak, jedno słowo. Dochód uzyskany w Austrii będzie zwolniony z opodatkowania, jednak Polska przy obliczaniu podatku od pozostałego dochodu może wziąć pod uwagę... Co oznacza słowo „może”?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**Dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów
Cezary Krysiak:**

„Może” oznacza, że Polska ma prawo do wzięcia tego dochodu pod uwagę. Prawo to realizuje przez odpowiednie przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych w art. 27 ust. 8 przewiduje algorytm zastosowania metody wyłączenia z progresją, w którym mówi się o tym, że przy obliczaniu stawki podatkowej dla opodatkowania dochodu polskiego brany jest pod uwagę dochód zagraniczny.

(*Senator Janusz Rachoń: A sformułowanie „może” oznacza, że nie musi.*)

Tak, oczywiście. Chciałbym powiedzieć, że generalnie umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania dzieli prawa do opodatkowania na dwa państwa.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak. Ona daje możliwość, ale nie nakłada wprost podatków. Obowiązek podatkowy i realizację tego obowiązku podatkowego przez podatnika nakładają wyłącznie ustawy. Umowa sama z siebie nie nakłada szczególnych obowiązków na podatnika. Wszystkie te obowiązki muszą być nałożone ustawą o podatku dochodowym.

W związku z tym w umowie są pewne przepisy, które z kolei ograniczają prawa danego kraju do nałożenia podatku, a wtedy oczywiście przepisy naszej ustawy są ograniczone, bo umowa jest nadrzędna, ratyfikowała zgodę wyrażoną w ustawie. Co do zasady, ona po prostu dzieli uprawnienia tych dwóch państw do opodatkowania.

(*Głos z sali: Ale nie konkretnych urzędów skarbowych.*)

Dlatego mówię, nasza ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje w art. 27 ust. 8 cały algorytm zastosowania metody wyłączenia z progresją.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Głos z sali: Teraz rozumiem. Dziękuję bardzo.*)

Przewodniczący Leon Kieres:

Może ta tak zwana norma blankietowa odnosi się do ustawodawcy, a nie do urzędnika.

Pan senator Sidorowicz.

Senator Władysław Sidorowicz:

Zostałem, delikatnie mówiąc, wychowawczo potraktowany przez panią senator, ale problem polega na tym, że omawiamy bardzo konkretny akt ustawowy i do niego są pytania. Tutaj pan senator mnie wyręczył, ja właśnie chciałem pytać o to „może” i już uzyskałem odpowiedź. Prosiłbym natomiast o to, żeby jednak trochę przestrzegać tematu, który poruszamy, bo to powoduje, że dosyć płytko traktujemy te przepisy, które akurat analizujemy, a omawiamy rzeczy, na których dzisiaj nie uzyskamy pełnej odpowiedzi, a też nie jesteśmy z nimi zaznajomieni. W sprawie marynarzy nic nie wiem na dzisiaj, bo do tego się nie przygotowywałem, myślałem natomiast o tej ustawie. Stąd prośba.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przewodniczący Leon Kieres:

Proszę państwa, ja prowadzę posiedzenie komisji.

Dziękuję panu, Panie Senatorze.

Czy są inne głosy w dyskusji? Nie ma głosów w dyskusji.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Proszę państwa, ja prowadzę posiedzenie i udzielam głosu.

Kto z państwa jest za podjęciem uchwały w sprawie rekomendowania Wysokiej Izbie przyjęcia ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii o zmianie umowy? (9)

Dziękuję, jednogłośnie.
Senatorem sprawozdawcą będzie pan senator Idczak, rozmawiałem z nim na ten temat. Czy są głosy sprzeciwu? Nie ma.
(Wypowiedź poza mikrofonem)
Tak jest, ustawa będzie omawiana na posiedzeniu 4 i 5 czerwca. Dziękuję.
Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 32)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851